

วัดชัยพฤกษ์ชามาลา

(พระกฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๖๗)

ข่าวเหตุมัจฉิมขสกา

เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๗ ปีที่ ๓๗ ฉบับที่ ๘๒๘ โทร. ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๑๐, ๐ ๒๘๘๗ ๖๘๐๑ - ๗

<http://www.thethaibar.or.th>

มหาธีรราชานุสรณ์

องค์พระธีรราชเจ้า
ธ คือปราชญ์ผู้ลือนาม
ทรงก่อตั้งกิจลูกเสือ
การปกครองก็การุณย์
คือ "ดุสิตธานี"
สร้างฐานอันรุ่งเรือง
อุปถัมภ์เนติบัณฑิต
ยกระดับกฎหมายไทย
เป็นศูนย์รวมวิชาชีพ
โปรดเกล้าฯ ตั้ง "สภา
วาระเบียบโรงเรียนกฎหมาย
นักกฎหมายจึงจดจำ
ยี่สิบห้าพฤศจิกายน
เนติบัณฑิตรวมดวงใจ

ผู้ผ่านเผ้าไพทศยาม
ทั่วเขตคามรำลึกคุณ
ด้วยโอบเอื้อเหล่าดรุณ
ธ หนุนสร้างแบบอย่างเมือง
เป็นที่สอนซึ่งปราดเปรี๊ยะ
จำลองเรื่องประชาธิปไตย
ทรงคั้นคิดแนวทางใหม่
ให้กำเนิด "เนติบัณฑิตยสภา"
ทรงเร่งรีบเรื่องศึกษา
นิติศึกษา" เป็นหลักนำ
ให้แพร่หลายและเลิศล้ำ
ที่ ธ ทำเพื่อพวงไทย
จารึกคุณยิ่งใหญ่
เกิด ธ ไว้ไม่ลืมเลือนฯ

ประพันธ์โดย ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ *

เบื้องจากปก

วัดชัยพฤกษ์มาลา (พระกฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๖๗)

ประวัติความเป็นมา

วัดชัยพฤกษ์มาลา ^(๑) เป็นวัดโบราณ มีมาตั้งแต่ครั้งกรุงศรีอยุธยา เดิมเรียกกันว่า **วัดชัยพฤกษ์** เป็นวัดร้าง ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๑ เมื่อครั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย เป็นสมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ ได้ขอพระบรมราชานุญาตรื้อเอาอิฐจากวัดชัยพฤกษ์ร้าง มาก่อสร้างกำแพงพระนคร เมื่อการก่อสร้างกำแพงพระนครและพระราชมณฑลเสร็จแล้ว พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงโปรดให้บูรณะวัดชัยพฤกษ์ขึ้นใหม่ในที่เดิมเป็นการทดแทน

(๑) กรมการศาสนา กระทรวงวัฒนธรรม, หนังสือพระอารามหลวง เล่ม ๑ ; ๒๕๕๑

อ่านต่อหน้า ๔

สารบัญ

คณะผู้จัดทำ

คณะผู้จัดทำ

- อนุกรรมการประชาสัมพันธ์

ประธานฝ่ายอำนวยการ

- นายพีระพัฒน์ อิงพงษ์พันธ์

รองประธานฝ่ายอำนวยการ

- รศ.ดร.ภูมิ นุศลศิลป์

ฝ่ายอำนวยการ

- นางสาวปิยาภรณ์ พิสิฐพิทย
- นางศศธร เทพไตรรัตน์
- ดร.กนก จุลมนต์
- ดร.วิทยา นิตธรรม
- นายทีปกร โทมลพันธ์
- นายทรงพล สุวรรณพงษ์
- นายธนดล สุวณิชฤกษ์
- ดร.นพพล ชุกสีน
- ดร.ศศิธร อินโต
- ผศ.ดร.ศรีพัชรา สิกธิคำจรัส

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

- นายรังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์

- นายมนต์ชัย ชนินทรสีลา

- นายสกุลยุช หอพิบูลสุข

- นายอำนาจ เนตยสุภา

- นายมนตรี ยะรังษี

- นางสาวกิตตา พิทักษ์สันติสุข

- ผศ.ดร.ประภาภรณ์ โรจน์ศิริรัตน์

- นางสุจิตรา แสงสายพันธ์

- อภิญญาสกุล

- ดร.สันติ ผิวทองคำ

- นายสิริสิทธิ์ อนันตสมบุรณ์

- นายมณฑล อรรถนสยุคล

- นางสาวสุรารัตน์ ศรีวิวัฒน์

- ผศ.ดร.สมหมาย จันทร์เรือง

ฝ่ายดำเนินการ

กองบรรณาธิการ บรรณาธิการ

- นางพรรณวรินทร์ แดงอ่อน

รองบรรณาธิการ

- นายहितถพงศ์ เทียมพันธ์พงศ์

- นายวินท์ ชัยภักดิ์

- นายทีปกร โทมลพันธ์

- นายทรงพล สุวรรณพงษ์

หน้าปก

วัดชัยพฤกษ์มาลา
(พระกฐินพระราชทาน พ.ศ. ๒๕๖๗)

๒

มหาธีรราชานุสรณ์

๓

สารบัญ รายชื่อผู้จัดทำ เนื่องจากปก

๖

ประเพณีการถวายอดิเรก

๙

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ

๑๒

เจาะฎีกาเด่น

๑๔

ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย

๑๘

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง

๒๐

ถาม-ตอบ การบังคับใช้ พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ตอนที่ ๑)

๒๒

มุมข่าว

๒๓

ข่าวเนติบัณฑิตยสภา

๒๔

บรรณาธิการแถลง

ครั้นสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงบริจาคพระราชทรัพย์เพื่อทำการปฏิสังขรณ์ วัดชัยพฤกษ์ต่อ ในการนี้ โปรดให้กรมหมื่นมเหศวรศิววิลาส เป็นแม่กอง จัดซื้อสวนถวายเพิ่มเติมให้กว้างออกไปและขุดคูรอบวัด ก่อสร้างถาวรวัตถุ เสนาสนะต่าง ๆ ที่ค้ำงอยู่ให้แล้วเสร็จ และพระราชทานนามว่า **วัดชัยพฤกษ์มาลา** วัดชัยพฤกษ์มาลาได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาหลังสุดเมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๔ ปัจจุบันวัดชัยพฤกษ์มาลา มีพระภิกษุ สามเณร จำนวน ๒๒๖ รูป (ภิกษุ ๓๐ รูป และสามเณร ๑๙๖ รูป)^(๒)

สถานะและที่ตั้ง

วัดชัยพฤกษ์มาลา เป็นพระอารามหลวงชั้นโท ชนิดราชวรวิหาร ตั้งอยู่ที่เลขที่ ๒ ริมคลองบางกอกน้อย ถนนชัยพฤกษ์ แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีที่ดินตั้งวัด เนื้อที่ ๒๒ ไร่ ๑ งาน ๓๓ ตารางวา

สิ่งสำคัญในพระอาราม

พระอุโบสถ (หลังเก่า) เป็นอาคารก่ออิฐถือปูนหลังคามุงกระเบื้องลดมุข โปรดให้สร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๒ หน้าบันชั้นบนประดับลายปูนปั้นรูปพระครุฑพ่าห์ ซึ่งเป็นพระบรมราชสัญลักษณ์ในรัชกาลที่ ๒ และที่หน้าบันมุขลดมีปูนปั้นเป็นรูปพระมหามงกุฏ ซึ่งเป็นพระบรมราชสัญลักษณ์ในรัชกาลที่ ๔

พระประธาน ในพระอุโบสถหลังเก่าเป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ปางมารวิชัย

พระอุโบสถ (หลังใหม่) เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้องลด ๓ ชั้น ประดับช่อฟ้า

ใบระกา หางหงส์ หน้าบันประดับพระปรมาภิไธย ภ.ป.ร. สร้างเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๒๑

พระประธาน ในพระอุโบสถ เป็นพระพุทธรูปปูนปั้น ลักษณะพระพุทธรชินราช ลงรักปิดทอง ปางมารวิชัย พระนามว่า **พระพุทธรชัยมงคล**

พระวิหาร มีขนาดเท่ากับพระอุโบสถหลังเก่า เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ลักษณะทรงไทย หลังคามุงกระเบื้อง ประดับช่อฟ้า ใบระกา หางหงส์

พระวิหารศักดิ์สิทธิ์ เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก ลักษณะทรงจตุรมุข เป็นที่ประดิษฐานรูปเหมือนของอดีตเจ้าอาวาสวัดชัยพฤกษ์มาลา ๓ รูป คือ พระนันทวิริยะ (โพธิ์) พระธรรมทานาจารย์ (อิม) และพระราชมงคละมณี (คอน) สร้างเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

พระเจดีย์ ลักษณะก่ออิฐถือปูน สร้างในสมัยรัชกาลที่ ๔ และมีพระเจดีย์เล็กอยู่บนฐานเดียวกัน ๔ องค์ ได้ทำการบูรณปฏิสังขรณ์โดยหม่อมเจ้าเพิ่ม ลดาวัลย์ ได้อัญเชิญพระบรมอัฐิรัชกาลที่ ๓ และอัฐิของเจ้านายอีกหลายพระองค์มาบรรจุไว้ในพระเจดีย์นี้

พระพุทธรูปยืน สูง ๓ ศอกเศษ มีตำนานว่าเมื่อหม่อมเจ้าเพิ่ม ลดาวัลย์ ทรงได้พระเศียรพระพุทธรูปมาจากทางเหนือ แล้วทรงหล่อองค์พระให้เสร็จสมบูรณ์แล้วทรงถวายนามว่า **พระพุทธรศรีสังขมาลัย**

(๒) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๗

ลำดับเจ้าอาวาสวัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร ^(๓)

- รูปที่ ๑ พระครูไชยพฤกษ์ธรรมาธิบดี (ไม่ปรากฏนามเดิมและชาติภูมิ เรียกกันว่า ท่านวัดบางขวาง)
- รูปที่ ๒ พระครูธรรมธาดาโกศล (สง) ชาติภูมิไม่ปรากฏ ครองวัดอยู่ประมาณ ๔ หรือ ๖ ปี
- รูปที่ ๓ พระธรรมธาดาโกศล (เกตุ) ชาติภูมิไม่ปรากฏ ครองวัดอยู่ประมาณ ๕ หรือ ๖ ปี
- รูปที่ ๔ พระธรรมธาดาโกศล (พ่วง) ชาติภูมิไม่ปรากฏ ครองวัดอยู่ประมาณ ๑๘ หรือ ๑๙ ปี
- รูปที่ ๕ พระรัตนมุนี (แก้ว) ครองวัดอยู่ ๖ ปี
- รูปที่ ๖ พระนันทวิริยะ (โพธิ์ ติสฺสทสฺส) ครองวัดอยู่ ๒๖ ปี
- รูปที่ ๗ พระธรรมทานาจารย์ (อัม ยโสโร) นามสกุล โตตาบ ครองวัดอยู่ ๔๕ ปี
- รูปที่ ๘ พระสุกฤษิธรรมาจารย์ (คอน สุภริญาโณ) ครองวัดอยู่ ๑๙ ปี
- รูปที่ ๙ พระราชสุตากรณี (ประคักดิ์ อคฺคปญฺโญ) ป.ธ. ๗, พ.ธ.บ., พ.ธ.ม., Ph.D.
พ.ศ. ๒๕๔๙ - เป็นเจ้าอาวาสวัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร ถึงปัจจุบัน

ประวัติเจ้าอาวาส ^(๔) วัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร

พระราชสุตากรณี (ประคักดิ์) ฉายา อคฺคปญฺโญ อายุ ๖๕ พรรษา ๔๔

วิทยฐานะ: ป.ธ.๗, พ.ธ.บ., พ.ธ.ม., Ph.D.

สังกัด: วัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

สถานะเดิม

ชื่อ	ประคักดิ์ นามสกุล ชั่งแสง
เกิดเมื่อ	วัน ๑ ๙๑๐ ๒ ค่ำ ปี จอ ตรงกับ วันที่ ๑๙ เดือนมกราคม พ.ศ. ๒๕๐๒
บิดาชื่อ	นายประเสริฐ นามสกุล ชั่งแสง
มารดาชื่อ	นางสายหยุด นามสกุล ชั่งแสง
ณ บ้านเลขที่	๙๒/๑ หมู่ที่ ๑๑ ตำบลห้วยขวาง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์

การบรรพชา

เมื่อ วันที่ ๑๗ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ วัดห้วยดงเหนือ ตำบลห้วยดง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์
พระอุปัชฌาย์ พระครูนิภาธรรมคุณ (เล็ก) วัดห้วยดงเหนือ ตำบลห้วยดง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์

อุปสมบท

- เมื่อ วันที่ ๑๗ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๒๑ ณ วัดห้วยดงเหนือ ตำบลห้วยดง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์
- พระอุปัชฌาย์ พระครูนิภาธรรมคุณ (เล็ก) วัดห้วยดงเหนือ ตำบลห้วยดง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์
 - พระกรรมวาจาจารย์ พระมหาสมบุรณ์ สิกขาสโท วัดห้วยดงเหนือ ตำบลห้วยดง อำเภอเคหะภิบาล จังหวัดนครสวรรค์
 - พระอนุสาวนาจารย์ พระครูนิเทศศรีธรรม วัดเขากองทอง ตำบลหูกวาง อำเภอบรบือพิสัย จังหวัดนครสวรรค์

กิจวัตรประจำวันของพระสงฆ์วัดชัยพฤกษ์มาลาราชวรวิหาร

- ๑. มีการทำวัตรสวดมนต์ เช้า-เย็น ในเวลา ๐๔.๓๐ น. และ ๑๗.๐๐ น. ทุกวัน ตลอดทั้งปี
- ๒. มีการทำอุโบสถกรรม (สวดพระปาฏิโมกข์) ในเวลา ๐๕.๐๐ น. ทุกเช้า ตลอดทั้งปี

^(๓) กระทรวงกลาโหม, หนังสือที่ระลึกถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน, ๒๕๖๖
^(๔) เพิ่งอ้าง

ประเพณีการถวายอดิเรก

หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์ ^(๑)

ประเพณีการให้พรอวยชัยกันในพิธีทำบุญกุศล หรือในวันมงคลต่าง ๆ นั้น น่าจะมีมาช้านานแล้ว จนกลายเป็นธรรมเนียมประเพณีอย่างหนึ่งของไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงบำเพ็ญพระราชกุศล ก็ยิ่งถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่พระสงฆ์ผู้มาประกอบพิธีมงคล จะต้องเลือกสรรหาคำอวยพรโดยเฉพาะเจาะจงเป็นพิเศษ ซึ่งผู้ใดในขอบข่ายทศมาอาณาเขตนี้ก็จะเสมอเหมือนมิได้ นั่นคือการถวายพระพรเป็นภาษาบาลีที่เรียกกันว่า **การถวายอดิเรก** และยังเป็นธรรมเนียมถือปฏิบัติอยู่จนบัดนี้ว่า ในขณะที่พระเถระกำลังกล่าวคำถวายอดิเรกอยู่นั้น ผู้ที่มาร่วมในพระราชพิธีหรือพิธีทั้งหมดจะลดมือลงไม่ประนมมือรับพรนั้น คงมีแต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เท่านั้น ที่ทรงประนมพระหัตถ์รับพระพรที่เป็นภาษาบาลีนั้นอยู่ เพราะถือเป็นพระพรชัยมงคลที่พระสงฆ์ถวายแด่พระองค์ท่านโดยเฉพาะนั่นเอง

พระผู้เป็นต้นบัญญัติของการถวายอดิเรก

พระอุดมปิฎก นามเดิม สอน ฉายา พุทฺธสโร เป็นชาวจังหวัดพัทลุง ได้เข้ามาพำนักอาศัยอยู่ ณ วัดหนึ่งเขตบางขุนเทียน ธนบุรี (ปัจจุบัน คือ เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร) ได้มาศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมอยู่ที่วัดหงษาราม (ปัจจุบันคือวัดหงส์รัตนาราม เขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร) ภายหลังจากได้ย้ายมาอยู่ประจำที่วัดหงษาราม และดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหงษาราม รูปที่ ๕ เป็นเปรียญธรรม ๙ ประโยค พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงรู้จักและคุ้นเคยเป็นอันดีตั้งแต่ครั้งยังทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นกรมหมื่นเจษฎาบดินทร์ ครั้นขึ้นเสวยราชย์แล้วก็ทรงตั้งให้พระมหาสอน เป็นพระราชอาคันตุกะ มีราชทินนามว่าพระอุดมปิฎก และเป็นเจ้าอาวาสวัดหงษารามจนตลอดรัชกาล เมื่อสิ้นแผ่นดินแล้ว เจ้าฟ้ามงกุฎ ซึ่งทรงผนวชอยู่ที่ทรงลาสิกขาขึ้นเสวยราชสมบัติ พระอุดมปิฎกก็ลาออกจากตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหงษาราม กลับภูมิลำเนาเดิมที่พัทลุง

ท่านเจ้าคุณพระอุดมปิฎกมีประวัติที่ควรจารึกให้ปรากฏ คือ เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวขึ้นเสวยราชสมบัติแล้ว ท่านกลัวว่าราชภัยจะมาถึงตน เพราะท่านเคยมีปฏิกริยากัดค้านการทรงตั้งคณะธรรมยุติกนิกายอย่างแรงกล้า จึงรีบลาออกจากตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดหงษาราม กลับไปอยู่ภูมิลำเนาเดิม ครั้นถึงงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีรับสั่งให้สืบหาพระอุดมปิฎก จนได้ทรงทราบว่าพระอุดมปิฎกท่านจำพรรษาอยู่ ณ วัดสุนทรवास จังหวัดพัทลุง จึงทรงรับสั่งให้อาราธนา มาในงานพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา โดยให้เป็นภาระหน้าที่ของคณะข้าราชการกรมการจังหวัดเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเดินทาง (โดยทางเรือ) ทุกประการท่านจึงเดินทางมาถึงทันตามหมายกำหนดการ ครั้นถึงวันพระราชพิธี พระอุดมปิฎกเข้านั่งประจำที่เป็นรูปสุดท้ายปลายแถว ถึงเวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงประเคนจตุปัจจัยไทยธรรมโดยลำดับนับตั้งแต่สมเด็จพระสังฆราชลงมาจนถึงพระอุดมปิฎก ทรงโสมนัสยิ่งนัก ทรงทักด้วยความคุ้นเคย ตอนท้ายทรงรับสั่งว่า "ท่านเดินทางมาแต่ไกลนานที่จะให้พบกัน ขอบใจให้พรโยมให้ชื่นใจเถิด" เมื่อได้รับพระอนุญาตจากสมเด็จพระสังฆราชแล้ว ท่านเจ้าคุณก็ตั้งพัดยศขึ้น ถวายพระพรด้วยปฏิภาณโวหาร ว่ากลอนสดเป็นภาษาบาลี ความว่า

อดิเรกสุสสดี ชิว
อดิเรกสุสสดี ชิว
อดิเรกสุสสดี ชิว
กัฆยโก โหตุ อโรโค โหตุ
กัฆยโก โหตุ อโรโค โหตุ
สุขีโต โหตุ มหาราช
สิทธกิจัง สิทธิกมุนัง สิทธิลาโภ ชโยนิจัง
ปรมิบุญมหาราชวรสุส กวตุ สัพพทา
ขอถวายพระพร

(๑) ผู้อำนวยการกองบริการ สำนักอบรมศึกษาทางกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

เนื่องจากท่านไม่ได้เตรียมไว้ก่อน เพราะไม่รู้ว่าจะต้องถวายพระพรจึงว่าติดขัดเป็นระยะ ๆ วรรคแรก ก็ว่าข้ากันถึง ๓ คน จึงว่าวรรคที่สองต่อไปได้ว่าวรรคที่สองซ้ำถึง ๒ คน จึงว่าวรรคที่สามต่อไปได้ และว่าต่อไปได้ตลอดจนจบ โดยมีได้ซ้ำอีกเลย

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงสดับแล้ว ทรงโปรดพระพรบทนี้มาก จึงทรงรับสั่งว่าให้ถือเป็นธรรมเนียมให้พระสงฆ์ใช้พรบทนี้ ถวายพระพรพระมหากษัตริย์ในพระราชพิธีทั้งปวงตราบเท่าจนทุกวันนี้ โดยมีได้ตัดตอนแก้ไขแต่ประการใด แม้คำที่ท่านว่าซ้ำสองสามหนก็รักษาไว้เหมือนเดิม เรียกว่า **"ถวายอดิเรก"** แต่ได้ทรงเพิ่มเติมคำว่า **"ตุ"** ต่อท้ายคำว่า **"ชีว"** เป็น **"ชีวตุ"** สืบมาจนปัจจุบันนี้

โดยที่พระอุดมปิฎก ผู้เป็นต้นแบบถวายพระพรบทนี้ ดำรงสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะ ดังนั้นจึงถือเป็นธรรมเนียมสืบมาว่าพระผู้ที่จะถวายอดิเรกได้นั้นต้องมีสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะและธรรมเนียมนี้ได้รับการรักษาเป็นเวลายาวนาน จนในปัจจุบันนี้ (ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๖๒) พระสงฆ์ได้รับอนุญาตให้พระครูสัญญาบัตร ชั้นเอก (จจ.,จล.) ที่ถือพัดเปลวเพลิงเป็นผู้ถวายอดิเรกได้โดยอนุโลม

การพระราชพิธีที่ต้องใช้พัดยศ และถวายอดิเรก

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนิน

๒. สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนิน (กรณีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี เสด็จพระราชดำเนินปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ให้ประธานสงฆ์ถวายอดิเรกแต่ทั้งสองพระองค์)

๓. ในการพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้หนึ่งผู้ใดไปปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ (ผู้แทนพระองค์ไปปฏิบัติกรณียกิจแทนพระองค์ใด ให้ประธานสงฆ์ใช้สรรพนามของพระองค์นั้นตามแบบการถวายอดิเรกที่ใช้ในปัจจุบัน)

๔. ในการพิธีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดขึ้น เช่น การถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน การพิธีสมเด็จพระสังฆราชประทานสัญญาบัตรพัดยศและผ้าไตร การทรงบำเพ็ญพระราชกุศล การพิธีต่าง ๆ ที่ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาต การพระราชทานเครื่องไทยธรรมไปถวายพระสงฆ์ในการพิธีต่าง ๆ ทุกกรณี การพิธีอยู่ในพระบรมราชานุญาตหรือพระบรมราชูปถัมภ์ของพระองค์ใด ให้ประธานสงฆ์ใช้พัดยศ และใช้สรรพนามในพระองค์นั้นถวายอดิเรก

๕. การพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี วันฉัตรมงคลและวันจักรีที่ทางราชการจัด (ตรงกับวันพระราชพิธี) เพื่อเป็นการถวายพระเกียรติยศ ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

๖. การพระราชพิธีฉลองวันรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย

การถวายพระพรลา หมายถึง เมื่อเสด็จในพิธีสงฆ์ที่จัดในเขตพระราชฐาน หลังจากเสร็จพิธีสงฆ์แล้ว พระสงฆ์รูปที่ ๒ จะถวายพระพรลาด้วยโวหารภาษาไทย โดยจำเพาะพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และหรือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี อันเป็นเครื่องหมายถึงพระสงฆ์ที่ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ อาราธนาประกอบพิธีในเขตพระราชฐาน หรือในที่ประทับแห่งอื่น เมื่อเสร็จพิธี ก็จะลากลับพระอาราม ทั้งนี้ อนุวัตรตามธรรมเนียม ผู้เป็นอาคันตุกะเข้าไปยังเคหสถานของท่าน เมื่อจะกลับก็ต้องบอกลาเจ้าของบ้าน

ผู้เขียนขอยกบทถวายอดิเรก และถวายพระพรลา สำหรับใช้ในพระราชพิธี และพิธีในโอกาสต่าง ๆ เป็นตัวอย่าง ดังนี้

คำถวายอดิเรก ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

อติเรกอสุสสํ ชิวตุ
อติเรกอสุสสํ ชิวตุ
อติเรกอสุสสํ ชิวตุ
ทึขายุกุ โหตุ อโรโค โหตุ
ทึขายุกุ โหตุ อโรโค โหตุ
สุขิตโต โหตุ ปรมนท มหาราช
สิทฺธิทัง สิทฺธิกมฺ สิทฺธิลาโก ชโยนิจํ
ปรมนุทมหาราชาวรสฺส ทวตุ สพฺพทา
ขอถวายพระพร

คำถวายพระพรลา

ขอถวายพระพร เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคลพระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่สมเด็จพระบรมบพิตรพระราชสมภารพระองค์สมเด็จพระมหาวชิราลงกรณธรรมิกราชาธิราชเจ้า ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เวลานี้สมควรแล้ว อาตมภาพ ทั้งปวง ขอถวายพระพรลา แต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารพระองค์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ

ขอถวายพระพร

คำถวายอดิเรก
ถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินี
ในเวลาเสด็จประทับพร้อมกัน

อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.

ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.
ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.

สุโขิตา โหตุ ปรเมนทรมหาราช สราชินี
สิทธิกิจจัง สิทธิกรมมู สิทธิลาโท โยโส นิจจัง.
ปรเมนทรมหาราชวรสส ราชินียา สห ภวตุ สพพทา
ขอถวายพระ:พส

คำถวายพระ:พสลา

ขอถวายพระ:พส เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้าทั้งสองพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เวลานี้สมควรแล้ว อาตมภาพ พระภิกษุสงฆ์ทั้งปวง ขอถวายพระ:พสลา แต่ สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารเจ้าทั้งสองพระองค์ ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ขอถวายพระ:พส

คำถวายอดิเรก
ถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี

อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.

ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.
ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.

สุโขิตา โหตุ ปรมราชินี
สิทธิกิจจัง สิทธิกรมมู สิทธิลาโท โยโส นิจจัง.
สุโขิตาปรมราชินียา ภวตุ สพพทา.
ขอถวายพระ:พส

คำถวายพระ:พสลา

ขอถวายพระ:พส เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารพระองค์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เวลานี้สมควรแล้ว อาตมภาพทั้งปวง ขอถวายพระ:พสลา แต่ สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารพระองค์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ขอถวายพระ:พส

คำถวายอดิเรก
ถวายสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง

อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
อติเรก วสุสสโต ชิวตุ.
ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.
ทักขายกา โหตุ อโรคา โหตุ.

สุโขิตา โหตุ ปรมราชมาตา
สิทธิกิจจัง สิทธิกรมมู สิทธิลาโท โยโส นิจจัง.
ปรมราชมาตยา ภวตุ สพพทา.
ขอถวายพระ:พส

คำถวายพระ:พสลา

ขอถวายพระ:พสลา เจริญพระราชสิริสวัสดิ์พิพัฒนามงคล พระชนมสุขทุกประการ จงมีแต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารพระองค์ สมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ เวลานี้สมควรแล้ว อาตมภาพทั้งปวงขอถวายพระ:พสลา แต่สมเด็จพระบรมบพิตร พระราชสมภารพระองค์ผู้ทรงพระคุณอันประเสริฐ
ขอถวายพระ:พส

ข้อมูลอ้างอิง

๑. มูลนิธิเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในพระบรมราชูปถัมภ์. (๒๕๕๗). ที่ระลึกในโอกาสที่**พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช** ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อมให้ **สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี** เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ ทรงเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหามงกุฎ พระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. กรุงเทพฯ 4: โรงพิมพ์กรุงเทพ (๑๙๕๕) จำกัด.

๒. มติมหาเถรสมาคม ครั้งที่ ๒๗๓/๒๕๖๒ สำนักเลขาธิการมหาเถรสมาคม เรื่อง **คำถวายอดิเรก**

ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่ฝ่าฝืน

การจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้าง^(๑)

สุราณี ศรีวิพัฒน์^(๑)

ข้อเท็จจริง

กรณี สำนักงาน อ. (ผู้ว่าจ้าง) ทำสัญญาจ้าง บริษัท อ. จำกัด (ผู้ให้บริการ) ควบคุมงานก่อสร้าง โครงการก่อสร้างอาคารสำนักงาน อ. ตามสัญญา ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ (สัญญาจ้างควบคุมงาน) ระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ถึง วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๘ กำหนดจ่ายค่าจ้างเป็นรายเดือน เดือนที่ ๑ ถึง เดือนที่ ๒๑ เป็นเงินเดือนละ ๔๙๖,๐๒๐ บาท และค่าจ้างเดือนสุดท้ายเป็นเงิน จำนวน ๔๙๖,๔๘๐ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๐,๙๑๒,๙๐๐ บาท โดยข้อกำหนด ขอบเขตของงานจ้างควบคุมงานก่อสร้างฯ (Terms of Reference: TOR) เอกสารแนบท้ายสัญญาจ้างควบคุม งานฯ ผนวก ๑ รูปภาพ ง. พังการจัดการองค์กร และ ตาราง จ. แผนการจัดกำลังบุคลากรเข้าปฏิบัติงานฯ ประกอบเอกสารแนบท้าย ๒.๒ ตารางสรุปคุณสมบัติ บุคลากรหลักที่คาดว่าจะใช้ดำเนินงานโครงการฯ ได้ ระบุชื่อ นาย ส. เป็นวิศวกรโครงการปฏิบัติงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ เป็นต้นไป แต่ผู้ให้บริการได้ส่ง นาย ส.พ. เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งวิศวกรโครงการแทน นาย ส. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นมา โดยต่อมา ผู้ให้บริการได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ แจ้ง ขอลดเปลี่ยนบุคลากร ตำแหน่งวิศวกรโครงการ จาก นาย ส. เป็น นาย ส.พ. อีกทั้งผู้ให้บริการไม่ได้ส่งบุคลากร ตำแหน่ง ช่างเทคนิคโยธาและเลขานุการโครงการเข้าทำงาน ในพื้นที่ก่อสร้าง เนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการ จัดสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราว และการเคลียร์พื้นที่ โครงการฯ โดยงานในช่วงแรกเป็นงานเอกสาร และ ประสานงานกับหน่วยงานเป็นหลักจึงมีการปฏิบัติงาน สนิบสนุนอยู่นอกพื้นที่โครงการฯ

ทั้งนี้ สัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๑ กำหนดว่า

"ผู้ให้บริการจะต้องจัดให้มีบุคลากร ผู้ควบคุมงานที่ มีความรู้และความชำนาญงานมาปฏิบัติงานให้เหมาะสม

กับสภาพการควบคุมงานตามสัญญาจ้างก่อสร้างและให้ สอดคล้องกับแผนการทำงานของผู้ให้บริการที่ปรากฏใน เอกสารแนบท้ายสัญญาผนวก ๑

ผู้ให้บริการจะต้องส่งรายชื่อบุคลากร ผู้ควบคุมงาน ให้ผู้ว่าจ้างให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือและในกรณีที่ บุคลากรผู้ควบคุมงานคนใดคนหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติงาน ตามความในวรรคหนึ่ง ผู้ให้บริการจะต้องเสนอชื่อ บุคลากรผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสม ปฏิบัติงานแทนและผู้ปฏิบัติงานแทนในกรณีดังกล่าว จะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง"

สัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๗ กำหนดว่า "การควบคุมงานตามสัญญานี้ ผู้ให้บริการมีหน้าที่ ดังนี้ (๑) จะต้องดำเนินการควบคุมงานตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ไปจนกว่างานตามสัญญาจ้างก่อสร้าง จะแล้วเสร็จตามสัญญา และยังคงต้องรับผิดชอบต่อ ผู้ว่าจ้างต่อไปจนกว่าความรับผิดชอบของผู้รับจ้าง สิ้นสุดความผูกพัน หรือภาระทั้งหลายที่มีตามสัญญาจ้าง ก่อสร้าง และหมดระยะเวลาประกันทุกสัญญา

(๒) จะต้องไม่ละเลย หรือละทิ้งหน้าที่การควบคุมงาน หรือกระทำการมิชอบในหน้าที่ของตน หรือก่อให้เกิดความเสียหาย หรือทำให้งานตามสัญญาจ้างก่อสร้างดำเนินไป โดยไม่สะดวกล่าช้า หรือเกิดความเสียหายแก่ผู้รับจ้าง

(๑) อัยการประจำสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ สำนักงานอัยการสูงสุด

(๒) สำนวนข้อหาหรือสำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานที่ปรึกษาทนายความ เลขรับที่ พ. ๑๒๔/๒๕๖๗

(๓) จะต้องมีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียใด ๆ ร่วมกับผู้รับจ้างหรือมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับผู้รับจ้าง ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม และจะไม่ร่วมกับผู้รับจ้างกระทำการหรืองดเว้นการกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง อันอาจเป็นเหตุให้ผู้ว่าจ้างได้รับความเสียหาย”

ข้อหารือ

สำนักงาน อ. ขอหารือในประเด็นดังต่อไปนี้

๑. กรณี บริษัท อ. จำกัด ผู้ให้บริการได้ส่งนาย ส. มาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งวิศวกรโครงการแทน นาย ส.พ. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการปฏิบัติถูกต้องตามสัญญาหรือไม่ อย่างไร และสำนักงาน อ. จะพิจารณาแนวทางในการจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ให้กับผู้ให้บริการอย่างไร

๒. กรณี บริษัท อ. จำกัด ผู้ให้บริการไม่ได้ส่งบุคลากรตำแหน่งช่างเทคนิคโยธาและเลขานุการโครงการเข้าทำงานในพื้นที่ก่อสร้าง เนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการจัดสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราว และการเคลียร์พื้นที่โครงการ ฯ โดยงานในช่วงแรกเป็นงานเอกสารและประสานงานกับหน่วยงานเป็นหลักจึงมีการปฏิบัติงานสนับสนุนอยู่นอกพื้นที่โครงการฯ กรณีดังกล่าวถือว่าเป็นการปฏิบัติถูกต้องตามสัญญาหรือไม่ อย่างไร และสำนักงาน อ. จะพิจารณาแนวทางในการจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ให้กับผู้ให้บริการอย่างไร

คำวินิจฉัย

สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. จากข้อหารือที่ ๑ สัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๑ วรรคสอง กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องส่งรายชื่อบุคลากรผู้ควบคุมงานให้ผู้ว่าจ้างให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือและในกรณีที่บุคลากร ผู้ควบคุมงานคนใดคนหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติงานได้ผู้ให้บริการจะต้องเสนอชื่อบุคลากรผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ ความชำนาญที่เหมาะสมปฏิบัติงานแทนและผู้ปฏิบัติงานแทนในกรณีดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง และสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๗ (๑) กำหนดให้ผู้ให้บริการมีหน้าที่ควบคุมงานตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ ไปจนกว่างานตามสัญญาจ้างก่อสร้างจะแล้วเสร็จตามสัญญา โดยข้อกำหนดขอบเขตของงานจ้างควบคุมงานก่อสร้างฯ (Terms of Reference: TOR) เอกสารแนบท้ายสัญญาผนวก ๑ รูปภาพ ง. พังการจัดการองค์กร และตาราง จ. แผนการจัดกำลังบุคลากรเข้าปฏิบัติงานฯ ประกอบเอกสารแนบท้าย ๒.๒ ตารางสรุปคุณสมบัติบุคลากรหลักที่คาดว่าจะใช้ดำเนินงานโครงการฯ ได้ระบุชื่อ นาย ส. เป็นวิศวกรโครงการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑ เป็นต้นไป แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ให้บริการได้ส่งนาย ส.พ. เข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งวิศวกรโครงการแทนนาย ส. ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นมา โดยผู้ให้บริการได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ แจ้งขอเปลี่ยนบุคลากรตำแหน่งวิศวกรโครงการจากนาย ส. เป็นนาย ส.พ. เมื่อต่อมาอธิบดี อ. ซึ่งได้รับมอบอำนาจจาก

สำนักงาน อ. ในการดำเนินการบริหารสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ได้ให้ความเห็นชอบในการเปลี่ยนบุคลากรตำแหน่งวิศวกรโครงการจาก นาย ส. เป็นนาย ส.พ. โดยมีได้มีข้อโต้แย้งหรือข้อสงวนสิทธิเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวแต่อย่างใด กรณียอมถือได้ว่าผู้ว่าจ้างยินยอมให้ผู้ให้บริการเปลี่ยนแปลงตัวบุคลากรดังกล่าวโดยชอบ และเป็นไปตามสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๑ แล้ว ดังนั้นสำนักงาน อ. จึงต้องจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ ให้กับผู้ให้บริการให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ต่อไป

๒. จากข้อหารือที่ ๒ TOR เอกสารแนบท้ายสัญญาผนวก ๑ ตาราง จ. แผนการจัดกำลังบุคลากรเข้าปฏิบัติงานฯ กำหนดให้นายช่างเทคนิคโยธา และเลขานุการโครงการปฏิบัติงานประจำโครงการเต็มเวลา (Full Time) ตั้งแต่เดือนที่ ๑ (วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖) จนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา หากข้อเท็จจริงปรากฏว่า การที่บุคลากรทั้งสองตำแหน่งดังกล่าว มิได้เข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ เนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการจัดสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราวและการเคลียร์พื้นที่โครงการฯ โดยบุคลากรทั้งสองตำแหน่งยังไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ก่อสร้างแต่ยังคงปฏิบัติงานสนับสนุนเกี่ยวกับงานเอกสาร และประสานงานกับหน่วยงานอยู่นอกพื้นที่ก่อสร้าง กรณียอมถือได้ว่าผู้ให้บริการได้ปฏิบัติงานถูกต้องตามสัญญาจ้างควบคุมงานฯ แล้ว สำนักงาน อ. จึงชอบที่จะพิจารณาจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ แก่ผู้ให้บริการให้เป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ต่อไป

หมายเหตุ

๑. สัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๑ วรรคสอง กำหนดว่า ในกรณีที่บุคลากรผู้ควบคุมงานคนใดคนหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติงานได้ ผู้ให้บริการจะต้องเสนอชื่อบุคลากรผู้ควบคุมงานที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสมปฏิบัติงานแทนและผู้ปฏิบัติงานแทนในกรณีดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้ว่าจ้าง ดังนั้น **หากผู้ว่าจ้างได้พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นหนังสือยินยอมให้ผู้ให้บริการเปลี่ยนแปลงบุคลากร** ผู้ควบคุมงานคนใดคนหนึ่งแล้ว และผู้ควบคุมงานนั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมงานก่อสร้างเป็นไปตามเงื่อนไขและข้อกำหนดในสัญญาจ้างควบคุมงานฯ กรณียอมถือได้ว่าผู้ให้บริการได้ปฏิบัติงานตามสัญญาจ้างควบคุมงานฯ เรียบร้อยถูกต้อง และครบถ้วนตามสัญญาแล้ว ผู้ให้บริการย่อมมีสิทธิได้รับค่าจ้างตามที่กำหนดเอาไว้ในสัญญา

๒. หน้าของผู้ให้บริการตามสัญญาจ้างควบคุมงานฯ ข้อ ๔.๗ (๒) กำหนดว่า ผู้ให้บริการจะต้องไม่ละเลย หรือละทิ้งหน้าที่การควบคุมงาน เมื่อกรณีนี้ตามข้อกำหนดขอบเขตของงานจ้างควบคุมงานฯ (Terms of Reference : TOR) ตาราง จ. แผนผังการจัดบุคลากรเข้าปฏิบัติงานฯ กำหนดให้ ช่างเทคนิคโยธา และเลขานุการโครงการ มีหน้าที่ต้องทำงานประจำโครงการเต็มเวลา (Full Time) ตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๖ จนครบกำหนดระยะเวลาตามสัญญา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าบุคลากรทั้งสองตำแหน่งไม่ได้เข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ก่อสร้างในเดือนธันวาคม ๒๕๖๖ เนื่องจากเป็นช่วงที่อยู่ระหว่างการจัดสร้างอาคารสำนักงานชั่วคราวและการเคลียร์พื้นที่โครงการฯ แต่ยังคงปฏิบัติงานสนับสนุนอยู่นอกพื้นที่โครงการฯ เกี่ยวกับงานเอกสารและประสานงานกับหน่วยงานเป็นหลัก โดยได้เริ่มเข้ามาปฏิบัติงานในพื้นที่ก่อสร้างตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๗ เป็นต้นมา ดังนั้น **กรณีจึงไม่อาจถือว่าบุคลากรทั้งสองตำแหน่งละเลย หรือละทิ้งหน้าที่การควบคุมงานตามสัญญาฯ ได้** ผู้ให้บริการย่อมมีสิทธิได้รับค่าจ้างตามที่กำหนดเอาไว้ในสัญญา

เจาะฎีกาเด่น

คดีที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป แม้จำเลยให้การรับสารภาพ แต่โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานมาสืบประกอบ ทำให้การรับสารภาพ เพื่อให้ศาลรับฟังจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง

รังสิชัย
บรรณกิจวิจารณ์^(๑)

มนต์ชัย
ชินนทรลีลา^(๒)

ณทัต
นพรัตน์^(๓)

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๘/๒๕๖๕

พนักงานอัยการจังหวัด น. โจทก์
นาย ณ. กับพวก จำเลย

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า จำเลยโดยปราศจากเหตุอันสมควรพรากผู้เสียหายที่ ๑ อายุ ๑๓ ปีเศษไปเสียจากผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งเป็นมารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจารอันเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๑๗ วรรคสาม ซึ่งต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ ๕ ปี ถึง ๒๐ ปี เมื่อจำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์จึงมีหน้าที่ต้องนำพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำรับสารภาพเพื่อพิสูจน์ว่าจำเลยได้กระทำความผิดฐานพรากเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจารตามฟ้อง และศาลต้องฟังพยานหลักฐานของโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยกระทำความผิดฐานดังกล่าวจริง จึงจะลงโทษจำเลยได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง เมื่อศาลชั้นต้นพิจารณาพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบและพิพากษาลงโทษจำเลยฐาน

พาเด็กอายุยังไม่เกิน ๑๕ ปี ไปเสียจากบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแล เพื่อการอนาจารตามฟ้อง และจำเลยอุทธรณ์ว่า *การกระทำของจำเลยไม่เป็นความผิดตามฟ้อง เพราะจำเลยไม่ได้เป็นผู้ติดต่อผู้เสียหายที่ ๑ หรือแยกผู้เสียหายที่ ๑ จากผู้เสียหายที่ ๒ แต่นางสาว น. เป็นผู้ติดต่อมาหาจำเลยเพื่อเสนอให้ผู้เสียหายที่ ๑ ขยายบริการทางเพศให้แก่จำเลย และพาผู้เสียหายที่ ๑ มาส่งที่บ้านของจำเลย ในทำนองว่าโจทก์สืบไม่สมฟ้อง จำเลยจึงมีสิทธิอุทธรณ์ว่าพยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมายังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทำความผิด* นอกจากนี้อุทธรณ์ของจำเลยมีใช่เป็นการยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ที่ขัดกับคำรับสารภาพของจำเลยจึงมีใช่เป็นการอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกขึ้นว่ากันมาแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น การที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๕ วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยในปัญหานี้ชอบแล้ว

(ประชา งามล้ำยง - อุทัย โสกาโชติ - เศรษฐี ศิริมังคละ)

ข้อสังเกต ในชั้นพิจารณาคดีของศาลเมื่อโจทก์หรือทนายโจทก์และจำเลยมาอยู่ต่อหน้าศาลแล้ว ให้ศาลอ่านและอธิบายฟ้องให้จำเลยฟัง ให้ศาลถามจำเลยเรื่องมีและ

(๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกา.

(๒) ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์.

(๓) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาลจังหวัดภูเก็ต.

หรือต้องการทนายความหรือไม่ และถามว่าได้กระทําผิดจริงหรือไม่ จะให้การต่อสู้อย่างไรบ้าง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๒, ๑๗๓ ถ้าจำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง^(๔) ศาลจะพิพากษาโดยไม่สืบพยานหลักฐานต่อไปก็ได้ สำหรับความผิดซึ่งต้องระวางโทษขั้นต่ำไว้ให้จำคุกไม่เกิน ๕ ปี ข้อเท็จจริงย่อมรับฟังได้ตามคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง และเมื่อศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาลงโทษจำเลยแล้ว จำเลยจะอุทธรณ์ว่าไม่ได้กระทําความผิดอันขัดกับคำรับสารภาพของจำเลยไม่ได้อีก เพราะเป็นข้อเท็จจริงที่มีได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น ต้องห้ามมิให้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๕ วรรคหนึ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕^(๕) การที่ศาลอุทธรณ์ไม่รับวินิจฉัย จึงชอบแล้ว (เทียบ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๖๐๔/๒๕๕๙, ๖๕๕๘/๒๕๕๗, ๒๒๗๔/๒๕๒๕)^(๖)

ส่วนคดีที่มีข้อหาในความผิดซึ่งจำเลยรับสารภาพนั้น ถ้ากฎหมายกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไปหรือโทษสถานหนักกว่านั้น (เช่น ความผิดฐานพยายามฆ่าผู้อื่นตามตัวอย่างคดีข้างต้น) ศาลต้องฟังพยานโจทก์จนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทําผิดจริง (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง ตอนท้าย)^(๗) เมื่อศาลชั้นต้นพิจารณาพยานหลักฐานที่โจทก์นำสืบประกอบคำให้การรับสารภาพและพิพากษาลงโทษจำเลย หากจำเลยอุทธรณ์ว่ากระทําการกระทำของจำเลยที่โจทก์นำสืบประกอบคำรับสารภาพมานั้น ยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยเจตนากระทำผิด

หรือยังฟังไม่ได้ว่าเป็นการกระทำโดยมีเจตนาฆ่า หรือพยานหลักฐานโจทก์ยังรับฟังไม่ได้ว่าจำเลยกระทําความผิด หรือข้อเท็จจริงตามพยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบฟังไม่ได้ว่าจำเลยร่วมรู้เห็นในการกระทําความผิดตามฟ้อง ซึ่งเท่ากับเป็นการอุทธรณ์ว่า พยานหลักฐานโจทก์ที่สืบมานั้นยังไม่เป็นที่พอใจว่าจำเลยได้กระทําความผิดตามฟ้อง ในทำนองว่าโจทก์สืบไม่สมฟ้องจำเลย จึงชอบที่จะอุทธรณ์ว่าการกระทำของจำเลยไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง หากใช่เป็นการยกข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ที่ขัดกับคำรับสารภาพของจำเลยไม่จึงมิใช่เป็นการอุทธรณ์ในข้อที่มีได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วโดยชอบในศาลชั้นต้น คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่ไม่รับวินิจฉัย จึงมีชอบ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๗๕๙/๒๕๖๓, ๑๒๓๑/๒๕๕๙, ๑๑๘๐/๒๕๕๘, ๒๖๓/๒๕๕๑, ๒๘๗๙/๒๕๕๐ วินิจฉัยในทำนองเดียวกัน)

ดังนั้น ในคดีที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป แม้จำเลยให้การรับสารภาพ โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำให้การรับสารภาพของจำเลย เพื่อให้ศาลรับฟังจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทําผิดจริง หากมิฉะนั้นจำเลยก็ชอบที่จะอุทธรณ์ได้ว่าพยานหลักฐานโจทก์ที่สืบมานั้นยังไม่เป็นที่พอใจว่าจำเลยได้กระทําความผิดตามฟ้อง หรือในทำนองว่าโจทก์สืบไม่สมฟ้อง จำเลยจึงชอบที่จะอุทธรณ์ต่อไปได้ว่าการกระทำของจำเลยไม่มีความผิดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง

(๔) สำหรับประเด็นที่จำเลยให้การรับสารภาพตามฟ้อง ย่อมถือเป็นคำให้การรับในข้อหาที่โจทก์ฟ้องและรับในข้อเท็จจริงเรื่องอื่นๆ ที่โจทก์กล่าวมาในฟ้อง รวมทั้งรับว่าจำเลยเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้นับโทษต่อตามคำขอท้ายฟ้องด้วย เมื่อศาลชั้นต้นพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลย จึงต้องนับโทษจำคุกจำเลยต่อจากโทษจำคุกของจำเลยในคดีอื่นด้วย (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๙๕๗/๒๕๕๕, ๒๑๖๗/๒๕๕๗ และเทียบ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๗๙/๒๕๖๒, ๕๓๒๔/๒๕๖๑, ๕๕๒๑ / ๒๕๖๑ ; ๖๗๙๐/๒๕๕๙, ๓๕๒๐/๒๕๕๘).

(๕) ถ้าเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่ไม่ได้ยกขึ้นมาก่อนแล้วแต่ในศาลชั้นต้น ต้องพิจารณาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๙๕

(๖) แต่ทั้งนี้ บทบัญญัติตามมาตรา ๑๗๖ วรรคหนึ่ง เพียงแต่ให้อำนาจศาลที่จะพิพากษาคดีโดยไม่ต้องสืบพยานเท่านั้น ไม่ใช่บังคับให้ศาลต้องพิพากษาลงโทษจำเลยเสมอไป ถ้าศาลเห็นว่าจำเลยมิได้กระทําผิดก็ดี การกระทำของจำเลยไม่มีความผิดก็ดี คดีขาดอายุความแล้วก็ดี มีเหตุตามกฎหมายที่จำเลยไม่ควรต้องรับโทษก็ดี ให้ศาลยกฟ้องโจทก์ปล่อยจำเลยไป (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๘๕ วรรคหนึ่ง)

(๗) การนำสืบพยานโจทก์ประกอบคำรับสารภาพของจำเลย ไม่จำต้องได้ความชัดเจนโดยปราศจากข้อสงสัยดังเช่นในคดีที่จำเลยให้การปฏิเสธ เพียงแต่มีพยานมาสนับสนุนให้พอใจศาลว่าจำเลยกระทําความผิดจริงตามคำรับก็เป็นเพียงพอที่จะลงโทษจำเลยโดยอาศัยพยานหลักฐานนั้น (เทียบ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๙๔/๒๕๖๔, ๕๒๗๖/๒๕๖๔, ๑๐๕๔/๒๕๖๔)

ภาษาอังกฤษสำหรับศึกษากฎหมาย

มณฑล อรรถนลยุคคล ^(๑)

Law is All Around: Getting Acquainted with the Pillars of Justice, the President of the Supreme Court, and the Attorney General

๑. ความนำ

บทความภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมายฉบับนี้เป็นบทความลำดับที่ห้าในชุด "Law is All Around" ^(๒) โดยผู้เขียนตั้งใจที่จะใช้บทความชุดนี้สื่อสารเพื่อให้ท่านผู้อ่านเห็นว่ากฎหมายและภาษาอังกฤษกฎหมายใกล้ตัวเรามากกว่าที่คิด เพื่อให้บทความนี้ "ง่ายขึ้น" และ "เป็นมิตร" ผู้เขียนจึงเทียบคำแปลภาษาอังกฤษและภาษาไทยเอาไว้ด้วยกัน แม้การแปลภาษาจะมีความแตกต่างกันหรือไม่สามารถ "ทาบ" กันสนิทอยู่บ้าง แต่ผู้เขียนจะพยายามแปลโดยไม่ให้เสียใจความหลัก

เดือนตุลาคมของทุกปีเป็นการเริ่มต้นปีงบประมาณใหม่ ซึ่งมีผลให้มีการโยกย้าย เลื่อนตำแหน่งและเกษียณอายุราชการของข้าราชการต่าง ๆ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๘ นี้ มีข้าราชการในกระบวนการยุติธรรมโยกย้ายหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง รวมถึงตำแหน่งที่สำคัญที่สุดคือประธานศาลฎีกา ซึ่งเป็นประมุขฝ่ายตุลาการ และอัยการสูงสุด ซึ่งเป็นหัวหน้าของพนักงานอัยการทั้งสองตำแหน่งจึงเป็น "เสาหลัก" ของกระบวนการยุติธรรม (Pillars of the Justice) นอกจากนี้บุคคลที่ดำรงตำแหน่งทั้งสองยังดำรงตำแหน่งนายกเนติบัณฑิตยสภาและอุปนายกเนติบัณฑิตยสภาโดยตำแหน่งอีกด้วย ในฐานะนักกฎหมายและเนติบัณฑิตไทย ผู้เขียนจึงขอเชิญชวนท่านผู้อ่านมารู้จักกับตำแหน่งอันทรงเกียรติและสำคัญยิ่งทั้งสองนี้ไปพร้อมกัน

๒. ประธานศาลฎีกา

๒.๑ ประวัติและความเป็นมาตำแหน่งประธานศาลฎีกา

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงปรับปรุงระบบราชการโดยยกเลิกจัดตุสดมภ์ (เวียง วัง คลัง และนา) ซึ่งได้ใช้บังคับมาตั้งแต่เมื่อครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี รวบรวมหน่วยธุรการศาลซึ่งเคยกระจัดกระจายอยู่ตามที่ต่าง ๆ มารวมอยู่ที่เดียวกัน

ในกระทรวงยุติธรรม โดยมีเสนาบดีกระทรวงยุติธรรมเป็นผู้บังคับบัญชา^(๓) สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิศิษฐ์ (เมื่อครั้งเป็นพระเจ้าน้องยาเธอ) เป็นองค์ปฐมเสนาบดี ในส่วนราชการศาลยุติธรรมนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งศาลต่าง ๆ ขึ้นเพื่อชำระคดี โดยมี "คณะกรรมการศาลฎีกา" เป็นคณะกรรมการตรวจคำพิพากษาศาลล่างและทำความเข้าใจทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อทรงพระบรมราชวินิจฉัย ต่อมาได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ยกขึ้นเป็น "ศาลฎีกา" ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีตำแหน่งหัวหน้าข้าราชการตุลาการในศาลฎีกาเรียกว่า "อธิบดีศาลฎีกา" โดยมีพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงพิชิตปรีชากร (เมื่อครั้งเป็นพระเจ้าน้องยาเธอ) เป็นเสด็จ อธิบดีพระองค์แรก (His Late Majesty King Chulalongkorn (Rama V) had the bureaucratic system reformed, which included the abolition of the four traditional ministries that had been in place since the Ayutthaya period. This reform centralized the previously scattered judiciary under the Ministry of Justice. Initially, the Minister of Justice was in charge, with Prince Svasti Sobhana serving as the first minister. In terms of judicial administration, the King established various courts across the kingdom to adjudicate cases, with the "Supreme Court Committee" reviewing appellate court judgments and submitting the committee's opinions for royal consideration. Eventually, he elevated this body to become the "Supreme Court," which served as the Court of Last Resort. During this period, he also instituted the position of Chief Justice of the Supreme Court, with Prince Phichit Prichakorn serving as the first Chief Justice.)

^(๑) ผู้ช่วยเลขานุการอัยการสูงสุด และที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ สภาผู้แทนราษฎร, บ.บ. (เชียงใหม่), บบท., บ.บ. (ศรีปทุม), LL.M. (Bucerius)

^(๒) โปรดดูบทความในชุดนี้ตามลำดับ คือ Law is All Around: Law and War, Law is All Around: Law and Love, Law is All Around: Law and ChatGPT และ Law is All Around: Thai Law and Father of Thai Law บทความทุกเรื่องตีพิมพ์ในจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภา

^(๓) ประกาศตั้งกระทรวงยุติธรรม ข้อ ๑

ภายหลัง ได้มีพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขชื่อตำแหน่ง จาก “อธิบดีศาลฎีกา” เป็น “ประธานศาลฎีกา” แทน โดยประธานศาลฎีกาเป็นข้าราชการตุลาการชั้น ๕ แต่เพียงผู้เดียว (Subsequently, an amendment to the Judicial Code Act B.E. 2482 (1939) changed the title from “Chief Justice of the Supreme Court” to “President of the Supreme Court.” The President of the Supreme Court is the sole holder of Judicial Service Level 5.)

บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกาท่าน ปัจจุบันคือนางชนากานต์ธีรเวชพลกุล (The incumbent President of the Supreme Court is Mrs.Chanakarn Theeravechpolkul.)

๒.๒ อำนาจหน้าที่ของประธานศาลฎีกา

พระธรรมนูญศาลยุติธรรมบัญญัติให้มีประธานศาลฎีกาประจำศาลฎีกาหนึ่งคน^(๔) เป็นผู้รับผิดชอบราชการในศาลฎีกาให้เป็นไปโดยเรียบร้อยรวมถึงมีอำนาจนั่งพิจารณาคดีในศาลฎีกาและตรวจสำนวนได้ นอกจากนี้ยังสามารถให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในศาลฎีกา^(๕) นอกจากนี้ ในฐานะประมุขฝ่ายตุลาการ ประธานศาลฎีกายังมีหน้าที่วางระเบียบราชการฝ่ายตุลาการของศาลยุติธรรม เพื่อให้กิจการของศาลยุติธรรมดำเนินไปโดยเรียบร้อยและเป็นระเบียบเดียวกัน และให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจให้คำแนะนำแก่ผู้พิพากษาในการปฏิบัติตาม

ระเบียบวิธีการต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นโดยกฎหมายหรือโดยประการอื่นให้เป็นไปโดยถูกต้อง^(๖) (According to the Law for the Organization of the Court of Justice, there shall be one President of the Supreme Court responsible for ensuring the orderly conduct of affairs in the Supreme Court. The President has the authority to preside over cases and review case files, as well as provide guidance to justices in the Supreme Court. Additionally, as the head of the judiciary, he or she is tasked with establishing judicial administrative regulations to ensure that the operations of the courts are conducted smoothly and uniformly. The President also has the authority to advise judges on correctly following procedures set by law or other means.)

นอกจากนี้ ประธานศาลฎีกายังมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อมีคณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง^(๗) ประธานศาลฎีกาจะแต่งตั้งองค์คณะผู้พิพากษาเพื่อเป็นผู้พิจารณาคดี ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้โดนกล่าวหาเอง หากประธานรัฐสภาเสนอเรื่องต่อศาลฎีกา ประธานศาลฎีกาจะแต่งตั้งคณะผู้ไต่สวนอิสระเพื่อดำเนินการต่อไป^(๘) นอกจากนี้ ในการสรรหาตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่าง ๆ มักกระทำโดยคณะกรรมการสรรหา^(๙) ซึ่งโดยทั่วไปประธานศาลฎีกาเป็นประธานคณะกรรมการสรรหาดังกล่าว และประธานศาลฎีกายังเป็นประธานในคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล^(๑๐) เป็นต้น (Moreover, the President of the Supreme Court holds powers and duties under other laws. For instance, under the Constitution of the Kingdom of Thailand, if the National Anti-Corruption Commission (NACC) petitions to the Supreme Court alleging that individuals in various positions have seriously violated or failed to comply with ethical standards, the

(๔) พระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๘ วรรคหนึ่ง

(๕) เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๑

(๖) เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๕

(๗) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๓๕

(๘) เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๒๓๖

(๙) กรณียุติการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๐๓ และมาตรา ๒๑๗ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่น

นอกจากคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

(๑๐) พระราชบัญญัติว่าด้วยกรณียุติการชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕

President will appoint a panel of justices to hear the case. In cases where members of the NACC are themselves accused, and if referred by the President of the National Assembly to the Supreme Court, the President of the Supreme Court will appoint an independent inquiry panel to proceed. Furthermore, in selecting candidates for Constitutional Court Judges or other positions in various independent organizations, this is often done by a Selection Committee, typically chaired by the President of the Supreme Court. He or she also chairs Committee on Determination of the Powers and Duties among Courts, among other responsibilities.)

๓. อัยการสูงสุด

๓.๑ ประวัติและความเป็นมาตำแหน่งอัยการสูงสุด

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้ง "กรมอัยการ" ขึ้นสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปรากฏหลักฐานตามลายพระหัตถ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระสวัสดิวัตน์วิเศษ (เมื่อครั้งเป็นพระเจ้าน้องยาเธอ) กราบบังคมทูลพระกรุณาฯ ความตอนหนึ่งว่า "...กรมอัยการเป็นเจ้าพนักงานสำหรับเป็นโจทก์เป็นทนายในคดีความแผ่นดินคือความนครบาลซึ่งมีโทษในลักษณะอาญาหลวง...และเป็นเจ้าพนักงานที่ปรึกษากฎหมายของข้าราชการ..."^(๑๑) และตามที่พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหลวงราชบุรีดิเรกฤทธิ์ (เมื่อครั้งเป็นพระเจ้ายุกยาเธอ) ทรงพระอธิบายว่า "...อัยการนี้แทนแผ่นดิน ต่อมาแผ่นดินลงไปเป็นโจทก์เหมือนหนึ่งราษฎร...ทั้งนี้ แปลว่ารัฐบาลสมมติตัวเองว่าเป็นราษฎรผู้หนึ่งให้ศาล...เป็นกลางชำระ..."^(๑๒) โดยอธิบดีกรมอัยการท่านแรกคือขุนหลวงพระยาไกรสี^(๑๓) (เปล่ง เวการะ) เมื่อครั้งดำรงบรรดาศักดิ์เป็นหลวงรัตนานุปัติ^(๑๔) (The late king graciously established the "Department of Public Prosecution" under the Ministry of Justice. Evidence from a letter by

Prince Svasti Sobhana states, "...the Department of Public Prosecution serves as the state attorney, which are serious offenses under royal criminal law...and acts as a legal advisor to government officials..." Furthermore, as explained by Prince of Ratchaburi, "...the prosecutor represents the state, humbling its status to act as a plaintiff like any citizen... This means that the government considers itself as an ordinary citizen for...courts to adjudicate impartially..." Lord Krai Si (Pleng Vebhaya), who was then titled Lord Rattanayapti, was appointed as the department's inaugural Director-General.)

ล่วงมาถึงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้โอนกรมอัยการไปสังกัดกระทรวงมหาดไทย^(๑๕) จนกระทั่งต่อมาคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติมีคำสั่งให้จัดตั้งสำนักงานอัยการสูงสุดขึ้น โดยโอนอำนาจหน้าที่ของกรมอัยการ กระทรวงมหาดไทยไปเป็นของสำนักงานอัยการสูงสุด^(๑๖) ตำแหน่งของผู้เป็นหัวหน้าพนักงานอัยการ กังปวงจึงเปลี่ยนเป็น "อัยการสูงสุด" ซึ่งเป็นข้าราชการอัยการ ชั้น ๘ แต่เพียงผู้เดียว (During the reign of King Vajiravudh (Rama VI), the Department of Public Prosecution was transferred to the Ministry of Interior. Later, the National Peacekeeping Council ordered the establishment of the Office of the Attorney General, transferring the powers and duties from the Department of Public Prosecution under the Ministry of Interior to this new office. Consequently, the title of the head prosecutor was changed to "Attorney General." The Attorney General is the sole holder of Prosecutorial Service Level 8.)

บุคคลซึ่งดำรงตำแหน่งอัยการสูงสุดท่านปัจจุบันคือ **นายไพรัช พรสมบุญศิริ** (The incumbent Attorney General is Mr. Phairach Pornsomboonsiri.)

(๑๑) <https://www.ago.go.th/aboutus/> (เข้าถึงล่าสุด ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๗)

(๑๒) เรื่องเดียวกัน

(๑๓) มีข้อที่ควรสังเกตคือ บรรดาศักดิ์ของท่านเป็น "หลวง" อยู่แล้ว ต่อมาท่านได้รับการเลื่อนบรรดาศักดิ์เป็น "พระ" และ "พระยา" ในที่สุด ส่วนการมีคำว่า "ขุนหลวง" นำหน้า มาจากการที่ท่านได้รับโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งเป็น "ลูกขุน ณ ศาลหลวง" หมายถึงท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายและพระธรรมนูญศาลอย่างยิ่ง เมื่อผู้พิพากษาตุลาการห้องโถงในพระธรรมนูญหรือบทกฎหมายใด ๆ ให้ลูกขุน ณ ศาลหลวงเป็นผู้ชี้ขาดตัวบทกฎหมาย แต่ลูกขุน ณ ศาลหลวงไม่มีอำนาจพิจารณาพิพากษาอรรถคดี ข้าราชการที่เป็นคู่กับพระไกรสี คือ พระเกษม มีตำแหน่งเป็นลูกขุน ณ ศาลหลวงเช่นเดียวกัน

(๑๔) ในบางโอกาส ท่านลงตำแหน่งของท่านว่า "เจ้ากรมอัยการ" โปรดดู อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ ขุนหลวงพระยาไกรสี (เปล่ง เวการะ) ม.ม., ก.ช., ส.ด.ม. ณ เมรุวัดเทพศิรินทราวาส วันที่ ๒๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๖

(๑๕) โปรดดู ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง เสร็จที่ ๑๔๘/๒๕๔๘ เรื่อง ประวัติของกรมอัยการ และปัญหาที่ว่ากรมอัยการควรสังกัดกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงยุติธรรม

(๑๖) ประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๗

๓.๒ อำนาจหน้าที่ของอัยการสูงสุด

อัยการสูงสุดเป็นหัวหน้าพนักงานอัยการทั้งปวงและข้าราชการธุรการ พนักงานและลูกจ้างในสำนักงานอัยการสูงสุดและเป็นผู้แทนนิติบุคคลของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจหน้าที่ดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา คดีปกครอง และการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการแทนหน่วยงานของรัฐ ให้คำปรึกษาทางกฎหมายและตรวจร่างสัญญาให้แก่หน่วยงานของรัฐ โดยอัยการสูงสุดมีอำนาจดำเนินคดีได้ทุกศาล อัยการสูงสุดยังมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่น เช่น เป็นผู้วินิจฉัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบข้อเรียกร้องในข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐ รวมถึงมีอำนาจที่จะไกล่เกลี่ย หรือประนีประนอมข้อพิพาทดังกล่าวด้วย เป็นผู้ประสานงานกลางมีอำนาจหน้าที่ประสานงานในการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศ หรือขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เป็นต้น (In addition to being the head of all prosecutors, administrative officials, staff, and employees in the Office of the Attorney General, he or she also serves as the legal representative of the Office. The office has the authority to handle civil, criminal, administrative, and arbitration cases on behalf of government agencies, provides legal advice, and review contracts for these agencies. The Attorney General is empowered to conduct cases in all courts. Additionally, he or she has responsibilities and powers under other laws, such as adjudicating liability claims arising from disputes over legal rights and duties between

government agencies. Alternatively, the office has the authority to mediate or settle such disputes. Furthermore, the Attorney General acts as a central coordinator with the authority to facilitate international legal assistance or request assistance from foreign countries.)

๔. เกร็ดทางภาษา

ดังที่กล่าวข้างต้นว่า การแปลภาษาอาจจะยากกันได้ ไม่สนิท ซึ่งเป็นเหตุผลมาจากความแตกต่างทางไวยากรณ์ คำศัพท์ สภาพแวดล้อม และบริบททางสังคมด้วย ในบทความนี้ มีเกร็ดทางภาษาที่น่าสนใจ ดังนี้

๔.๑ ตำแหน่งประธานศาลฎีกาและอัยการสูงสุด

ตำแหน่งหัวหน้าผู้พิพากษาศาลสูงสุดในต่างประเทศ อาจจะมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันออกไป เช่น ในสหรัฐอเมริกา เครือรัฐออสเตเรียและสาธารณรัฐสิงคโปร์ใช้คำว่า Chief Justice ในขณะที่ในสหราชอาณาจักรและประเทศไทยใช้คำว่า President of the Supreme Court สำหรับตำแหน่งอัยการสูงสุดในหลาย ๆ ประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีนหรือญี่ปุ่นใช้คำว่า Prosecutor General ซึ่งน่าจะเป็นเพราะพนักงานอัยการในประเทศเหล่านี้รับผิดชอบเฉพาะการดำเนินคดีอาญาเท่านั้น แต่ในประเทศไทยใช้คำว่า Attorney General เช่นเดียวกับสหรัฐอเมริกาซึ่งน่าจะเป็นเพราะอัยการสูงสุดรับผิดชอบคดีอื่นนอกจากคดีอาญา และยังทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาลและหน่วยงานรัฐด้วย

๔.๒ ตำแหน่งผู้พิพากษาและพนักงานอัยการ

สำหรับผู้พิพากษาอื่นนั้น ในภาษาไทยจะใช้คำว่า "ผู้พิพากษา" ทั้งสิ้น แต่ในการแปลเป็นภาษาอังกฤษ โดยปกติจะนิยมแปลตำแหน่งผู้พิพากษาศาลฎีกาว่า Justice ในขณะที่ผู้พิพากษาอื่น (รวมทั้งผู้ช่วยผู้พิพากษาในศาลฎีกา) จะใช้คำว่า Judge ทั้งนี้เพื่อเป็นการให้เกียรติผู้พิพากษาที่รับราชการในศาลสูงสุด ธรรมเนียมการแปลนี้ยึดโยงมาจากสหรัฐอเมริกา ในขณะที่พนักงานอัยการอื่นนอกจากอัยการสูงสุดและรองอัยการสูงสุดนั้น โดยทั่วไปจะแปลว่า Public Prosecutor ซึ่งต่างจากสหรัฐอเมริกาที่พนักงานอัยการระดับรองลงมาใช้คำว่า State Attorney ซึ่งอาจจะเต็มว่าเป็นรองหรือเป็นผู้ช่วย (Deputy หรือ Assistant) ก็ได้ ในประเทศไทยไม่มีตำแหน่งที่พอเทียบได้กับ Solicitor General ของสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร

(๑๗) พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๗ วรรคสอง

(๑๘) เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๔

(๑๙) เรื่องเดียวกัน, มาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง

(๒๐) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐและการดำเนินคดี พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๖

(๒๑) เรื่องเดียวกัน, ข้อ ๑๕

(๒๒) พระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. ๒๕๕๕ มาตรา ๖

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย

วิธีการตอบและตัวอย่าง ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๗ ภาคหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๗ วิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์

รวิทร์ ชัยภักดิ์วิตรภักดิ์ ^(๑)

คำถาม

นายดำเอาประกันภัยรถยนต์และประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคลไว้กับบริษัทเอก จำกัด (มหาชน) นายม่วงขับรถยนต์ โดยประมาทเลินเล่อชนรถยนต์คันที่นายดำเอาประกันภัยไว้ดังกล่าวได้รับความเสียหาย ซึ่งมีนายฟ้าผู้ขับได้รับบาดเจ็บสาหัสและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมา นายดำนั่งมาด้วยได้รับบาดเจ็บสาหัส บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) จ่ายค่าสินไหมทดแทนที่นายฟ้าตาย ๑๐๐,๐๐๐ บาท ค่ารักษาพยาบาลก่อนตายของนายฟ้า ๕๐,๐๐๐ บาท และค่ารักษาพยาบาลของนายดำ ๕๐,๐๐๐ บาท และนำรถยนต์ของนายดำเข้าซ่อม ชำระค่าซ่อมให้ผู้ซ่อมรถแล้ว ๑๐๐,๐๐๐ บาท ซึ่งอยู่ในวงเงินที่เอาประกันภัย ต่อมานายดำทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับนายม่วงยอมรับเงินเพื่อชดใช้ในส่วนค่าซ่อมรถ ๘๐,๐๐๐ บาท ไม่ติดใจเรียกร้องค่าเสียหายส่วนอื่นอีก

บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) เรียกร้องให้นายม่วงชำระค่าสินไหมทดแทนที่นายฟ้าตาย ค่ารักษาพยาบาลของนายฟ้าและนายดำและค่าซ่อมรถเต็มจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แต่นายม่วงปฏิเสธอ้างว่านายดำทำสัญญาประนีประนอมยอมความยอมรับเงินชดใช้ค่าซ่อมรถเพียง ๘๐,๐๐๐ บาท ไม่ติดใจค่าเสียหายส่วนอื่นอีก นายม่วงจึงไม่ต้องชำระค่าเสียหายอื่นใดให้บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) อีก ให้นิฉัตรจัดว่า บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) จะเรียกร้องให้นายม่วงชำระเงินที่บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ได้ชำระไปแล้วได้หรือไม่ เพียงใด

คำตอบ

การจ่ายค่าสินไหมทดแทนตามสัญญาประกันอุบัติเหตุส่วนบุคคล เนื่องจากนายฟ้าตายเป็นความรับผิดชอบที่ต้องใช้เงินจำนวนหนึ่งต่อความมรณะหรือการเสียชีวิตถึงชีวิตของนายฟ้า เป็นสัญญาประกันชีวิตอย่าง

หนึ่งเพราะอาศัยความมรณะของบุคคลเป็นเงื่อนไขแห่งการใช้เงินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๘๙ ซึ่งไม่ได้ให้สิทธิผู้รับประกันภัยที่จะเข้ารับช่วงสิทธิได้อย่างประกันวินาศภัยตามมาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ไม่สามารถเข้ารับช่วงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากนายม่วงได้

ค่าเสียหายเกี่ยวกับการเสียชีวิตเป็นค่ารักษาพยาบาลของนายดำและค่ารักษาพยาบาลก่อนตายของนายฟ้า มิใช่การประกันชีวิต แต่เป็นการประกันวินาศภัย ถือเป็นค่าเสียหายที่นายดำและนายฟ้าได้รับจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของนายม่วง

เมื่อบริษัทเอก จำกัด (มหาชน) จ่ายค่ารักษาพยาบาลของนายดำและค่ารักษาพยาบาลก่อนตายของนายฟ้า รายละเอียด ๕๐,๐๐๐ บาท แล้ว จึงเข้ารับช่วงสิทธิจากนายดำและนายฟ้าเรียกร้องค่าเสียหายส่วนนี้จากนายม่วงได้ รวมทั้งเข้ารับช่วงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายในส่วนค่าซ่อมรถที่ชำระแล้วได้เต็มจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท แม้นายม่วงกับนายดำจะตกลงระงับข้อพิพาทด้วยการทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันทำให้มูลหนี้ระหว่างนายม่วงกับนายดำระงับไปก็ตาม แต่บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้รับประกันภัยได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่นายดำและค่าซ่อมรถให้แก่ผู้ซ่อมรถก่อนแล้ว บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ย่อมเข้ารับช่วงสิทธิของนายดำและอาจใช้สิทธิในฐานะผู้รับช่วงสิทธิที่มีต่อนายม่วงผู้ทาละเมิดได้ตั้งแต่วันที่บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) จ่ายค่าสินไหมทดแทนไปตามมาตรา ๒๒๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง ผลของการทำสัญญาประนีประนอมยอมความระงับข้อพิพาทต่อกันในภายหลัง หากได้กระทบกระเทือนต่อสิทธิเรียกร้องของบริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ที่ได้

(๑) ผู้ช่วยเลขานุการอัยการสูงสุด, อนุกรรมการพิจารณามาตรฐานการศึกษา ๔ เนติบัณฑิตยสภา

เกิดขึ้นก่อนหน้านั้นแล้วไม่

บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายเนื่องจากการตายของนายฟ้าจากนายม่วงได้ แต่มีสิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของนายฟ้าและนายดำรวมทั้งค่าซ่อมรถเดิมจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท จากนายม่วงได้

วิเคราะห์

คำตอบนี้อิงตามหลักกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย โดยมุ่งเน้นที่สิทธิการเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนของบริษัทผู้รับประกันภัย ซึ่งสามารถอธิบายได้เป็นหลักการสำคัญดังนี้

๑. หลักการรับช่วงสิทธิของผู้รับประกันภัย (มาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง)

ตามมาตรา ๘๘๐ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า เมื่อผู้รับประกันภัยได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เอาประกันภัยแล้ว ผู้รับประกันภัยมีสิทธิรับช่วงสิทธิเรียกร้องค่าเสียหายจากบุคคลภายนอกที่เป็นผู้ก่อให้เกิดความเสียหายได้ กล่าวคือ ผู้รับประกันภัยสามารถเข้ารับสิทธิของผู้เอาประกันภัยในการเรียกร้องค่าเสียหายกับบุคคลที่สาม เช่น นายม่วงที่กระทำความผิด ดังนั้นในกรณีนี้ บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ที่จ่ายค่ารักษาพยาบาลของนายฟ้าและนายดำ รวมถึงค่าซ่อมรถของนายดำ จึงมีสิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากนายม่วงในฐานะผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย

๒. การประกันชีวิตกับการประกันวินาศภัย (มาตรา ๘๘๙)

การประกันชีวิตตามมาตรา ๘๘๙ นั้นไม่ครอบคลุมถึงการรับช่วงสิทธิ เนื่องจากเป็นการประกันที่อิงกับชีวิตหรือการเสียชีวิตของบุคคล โดยสิทธิการเรียกร้องค่าสินไหมในกรณีนี้จะไม่สามารถถ่ายโอนไปยังผู้รับประกันภัยได้ กรณีนี้นายฟ้าเสียชีวิต บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) จ่ายค่าทดแทน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ถือว่าเป็นค่าสินไหมที่เกิดจากการเสียชีวิต ซึ่งไม่ได้รับสิทธิเรียกร้องในส่วนนี้จากนายม่วง

๓. ผลของสัญญาประนีประนอมยอมความ

การที่นายดำทำสัญญาประนีประนอมยอมความกับนายม่วงในภายหลังไม่ได้กระทบสิทธิของบริษัทเอก จำกัด (มหาชน) ในฐานะผู้รับประกันภัยที่ได้เข้ารับช่วงสิทธิก่อนแล้ว เพราะสิทธินี้เกิดขึ้นตั้งแต่วันที่บริษัทได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน โดยกฎหมายรับรองให้บริษัทมีสิทธิเรียกร้องกับนายม่วงโดยไม่ถูกผูกมัดด้วยการประนีประนอมยอมความที่นายดำทำในภายหลัง

สรุปคือ บริษัทเอก จำกัด (มหาชน) สามารถเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลของนายฟ้าและนายดำ

รวมถึงค่าซ่อมรถจากนายม่วงได้เต็มจำนวน ทั้งนี้บริษัทไม่สามารถเรียกร้องค่าสินไหมที่เกิดจากการเสียชีวิตของนายฟ้า

เคล็ด(ไม่)ลับ

วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมายข้อนี้ ผมได้ลองใช้โปรแกรม **Chat GPT** ให้วิเคราะห์หลักกฎหมายของคำตอบ ซึ่งผ่านไป ๒ วันนั้นก็ได้ผลออกมาดังรายละเอียดข้างต้น (แต่ไม่ต้องห่วงนะครับ บทความอื่น ๆ ผมยังเขียนเอง เพราะจะได้อรรถรสและลีลาในการเขียนมากกว่า มีแต่เฉพาะบทความฉบับนี้เท่านั้นที่ใช้ปัญญาประดิษฐ์ หรือ **AI (Artificial Intelligence)** เขียน ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษากฎหมายให้กับนักศึกษา ซึ่งเห็นได้ว่า AI เขียนวิเคราะห์บทความออกมาได้ดีและเข้าใจง่าย แต่การตอบข้อสอบกฎหมายในชั้นเนติบัณฑิต อัยการผู้ช่วย และผู้ช่วยผู้พิพากษานั้น นักศึกษาไม่สามารถพกวาคอมพิวเตอร์หรือโทรศัพท์มือถือเข้าไปในห้องสอบได้ การใช้ AI ในการช่วยตอบข้อสอบจึงไม่สามารถทำได้ แต่นักศึกษาหรือนักกฎหมายยังสามารถใช้ AI เป็นตัวช่วยในการเตรียมตัวสอบ หาข้อมูลความรู้ต่าง ๆ หรือช่วยในการทำงานกฎหมายได้ เช่น ช่วยในการร่างคำฟ้องเบื้องต้นแล้วนำมาตรวจรายละเอียดของร่างฟ้องให้ถูกต้องอีกทีหนึ่ง เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในอีกมุมหนึ่งเมื่อ AI สามารถทำงานได้ดีขนาดนี้และจะดีมากขึ้นไปเรื่อย ๆ บุคคลทั่วไป (ที่ไม่ใช่ นักกฎหมาย) ก็ย่อมสามารถใช้ AI ในการค้นคว้าหาข้อมูลทางกฎหมายได้ด้วย ดังนั้น **นักกฎหมายที่เก่งในอนาคต** จึงจำเป็นต้องพัฒนาทักษะต่าง ๆ ให้มากขึ้น ทั้งใช้ AI ให้ชำนาญให้เป็นเหมือนเลขานุการหรือที่งานค้นคว้าข้อมูลให้กับเรา อีกทั้งนักกฎหมายยังต้องสามารถวิเคราะห์ รวมทั้งใช้ศาสตร์และศิลป์เกี่ยวกับงานกฎหมายให้ดียิ่งขึ้น เพื่อจะได้ไม่ถูก AI มาแย่งงานไปได้

ถาม-ตอบ

การบังคับใช้ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ (ตอนที่ ๑)

ดร.สันติ ผีวทองคำ^(๑)

คำถามที่ ๑.

ความผิดของเจ้าหน้าที่รัฐ^(๑) ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มีกี่ฐาน

ตอบ

ความผิดของเจ้าหน้าที่รัฐ "โดยตรง"ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มีจำนวน ๓ ฐานคือ

- (๑) ความผิดฐานกระทำการทรมาน ตาม มาตรา ๕
- (๒) ความผิดฐานกระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ตาม มาตรา ๖
- (๓) ความผิดฐานกระทำให้บุคคลสูญหาย ตาม มาตรา ๗

คำถามที่ ๒.

เจ้าพนักงานผู้จับกุม มีหน้าที่ต้องทำอะไร ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ บ้าง

ตอบ

เจ้าพนักงานผู้จับกุม มีหน้าที่ตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ดังนี้^(๓)

- (๑) หน้าที่ "ต้อง" บันทึกภาพและเสียง (บันทึกวิดีโอ) ขณะจับและควบคุมผู้ต้องหา (หรือ ผู้ถูกจับ) จนกระทั่งส่งตัวผู้ต้องหาให้พนักงานสอบสวนรับและควบคุมตัวไว้สอบสวน
- (๒) หน้าที่ "ต้อง" แจ้งการควบคุมตัวผู้ต้องหา ให้พนักงานอัยการ และ นายอำเภอ^(๔) แห่งท้องที่ที่มีการควบคุมตัวทราบโดยทันที ภายหลังจากที่มีการจับกุมควบคุมผู้ต้องหาไว้แล้ว
- (๓) หน้าที่ "ต้อง" จัดทำบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับผู้ต้องหาที่ถูกควบคุมตัวโดยจะจัดทำเป็น "บันทึกข้อมูล

เกี่ยวกับผู้ถูกควบคุมตัว" ซึ่งมีรายละเอียดที่จะต้องบันทึกตาม มาตรา ๒๓ (๑) ถึง (๗) แยกต่างหากจาก "บันทึกการจับกุม" หรือจะบันทึกรายละเอียดข้อมูลผู้ถูกควบคุมตัวตาม มาตรา ๒๓ (๑) ถึง (๗) ลงในบันทึกจับกุมก็ได้

(๔) หน้าที่ "ส่งมอบ" หลักฐานการปฏิบัติตาม พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ เช่น เทปบันทึกภาพและเสียงขณะจับกุมและควบคุมผู้ต้องหา หรือหลักฐานเอกสารการแจ้งพนักงานอัยการและนายอำเภอ ให้ทราบสถานที่ควบคุมผู้ต้องหา หรือ บันทึกข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ต้องหาที่ถูกจับกุมและควบคุม เป็นต้น ให้แก่พนักงานสอบสวนประกอบสำนวนคดี (หรือจะแยกเก็บในสำนวนสำเนา) เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่า

ก. เจ้าพนักงานผู้จับกุมได้ดำเนินการตามกฎหมายแห่งบทบัญญัติ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ แล้ว

ข. เจ้าพนักงานผู้จับกุมมิได้กระทำการทรมาน กระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์ หรือกระทำให้ผู้ต้องหาสูญหาย อันเป็นความผิดตาม มาตรา ๕ มาตรา ๖ และมาตรา ๗

ค. การจับกุมชอบด้วยกฎหมาย ตาม ป.วิ.อาญา มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ ประกอบ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ แล้วพฤติการณ์แห่งการจับกุมและถือยศอื่นในชั้นจับกุมสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณาได้

ง. เป็นหลักฐานพิสูจน์ความบริสุทธิ์หรือพิสูจน์ข้อเท็จจริงของเจ้าพนักงานผู้จับกุมว่ามีได้กระทำความผิดต่อผู้ต้องหา กรณีมีการโต้แย้งกล่าวหาว่า ผู้จับกุมทำการจับกุมโดยไม่ชอบ หรือมีการกระทำการทรมาน กระทำการที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีศรีความเป็นมนุษย์

(๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะชั้นต้นในศาลจังหวัดสวรรคโลก

(๒) พ.ร.บ.ป้องกันฯ มาตรา ๓

"เจ้าหน้าที่ของรัฐ" หมายความว่า บุคคลซึ่งใช้อำนาจรัฐหรือได้รับมอบอำนาจ หรือได้รับการแต่งตั้ง อนุญาต สนับสนุน หรือยอมรับโดยตรงหรือโดยปริยาย จากผู้มีอำนาจรัฐให้ดำเนินการตามกฎหมาย

(๓) พ.ร.บ.ป้องกันฯ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓

(๔) เขตกรุงเทพมหานครให้แจ้ง ผู้อำนวยการสำนักงานและนิติการ กรมการปกครอง ตาม มาตรา ๒๒ วรรคสอง

หรือกระทำให้ผู้ต้องหายสูญหายจากผู้ต้องหาและหรือญาติของผู้ต้องหา

จ. เป็นหลักฐานพิสูจน์ว่าเจ้าพนักงานผู้จับกุม มิได้ "ละเว้น" ไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ต้องหา อันเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.วิอาญา มาตรา ๑๕๗

ฉ. หลักฐานการปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ของ เจ้าพนักงานผู้จับ พนักงานสอบสวนอาจแยกเก็บในสำเนาสำนวนหรือเก็บรวมเข้าสำนวนเพื่อให้พนักงานอัยการตรวจสอบก็ได้กฎหมายไม่ได้บังคับว่าต้องมีหลักฐานดังกล่าวประกอบการฟ้องคดี ขึ้นกับดุลพินิจของพนักงานอัยการที่จะให้แยกหรือรวมหลักฐานดังกล่าวเข้าสำนวนการดำเนินคดีในชั้นพิจารณา

คำถามที่ ๓.

ข้อยกเว้นที่เจ้าพนักงานผู้จับกุม ไม่ต้องปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มีกรณีใดบ้าง

ตอบ

(๑) "การบันทึกภาพและเสียง" **อาจยกเว้น** ไม่ต้องบันทึกก็ได้ หาก "มีเหตุสุดวิสัย"^(๑) ที่ทำให้ไม่สามารถบันทึกภาพและเสียงได้" แต่ "ต้องบันทึกเหตุสุดวิสัยนั้น" ไว้ใน "บันทึกการควบคุมตัวผู้ต้องหา" เป็นหลักฐานทุกครั้ง

(๒) "การแจ้งการควบคุมตัวผู้ต้องหาให้พนักงานอัยการและนายอำเภอทราบ" **ไม่อาจยกเว้นได้** เจ้าพนักงานผู้จับกุมต้องแจ้งการควบคุมตัวผู้ต้องหากทราบทุกกรณี ไม่มีข้อยกเว้น

คำถามที่ ๔.

ความผิดข้อหาหรือฐานใดบ้างที่เจ้าพนักงานผู้จับกุม ต้องปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓

ตอบ

(๑) ความผิดอาญาที่เจ้าพนักงานมีอำนาจ "จับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหา" และจำกัดเสรีภาพในร่างกายของผู้ต้องหา เพื่อนำตัวส่งพนักงานสอบสวนดำเนินคดีตาม ป.วิอาญา มาตรา ๘๓ พ.ร.บ. จัดตั้งศาลแขวงฯ

มาตรา ๔ (ประกอบ ป.วิอาญา มาตรา ๘๓) หรือ พ.ร.บ. ศาลเยาวชนฯ มาตรา ๖๙ หรือ อำนวยการควบคุมตัวผู้ต้องหาตาม พ.ร.บ. วิธีพิจารณาคดีอาญาเสพตดฯ มาตรา ๑๑/๖ เจ้าพนักงาน ผู้จับกุมและควบคุมผู้ต้องหา ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ ทุกข้อหาทุกฐานความผิด (ต้องดำเนินการบันทึกภาพและเสียงขณะจับกุมและควบคุม และต้องแจ้งพนักงานอัยการ และนายอำเภอ ทราบถึงการจับกุมและควบคุมโดยทันที ตลอดจนจัดทำบันทึกข้อมูลผู้ถูกควบคุมตัวมอบให้พนักงานสอบสวน)

คำถามที่ ๕.

การจับกุมผู้ต้องหาตามหมายจับ ต้องปฏิบัติ ตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ หรือไม่

ตอบ

(๑) การจับ ปกตีแบ่งเป็นการจับโดยไม่มีหมายจับกับการจับโดยมีหมายจับ

(๒) การจับโดยมีหมายจับ ยังแบ่งออกเป็น การจับตามหมายจับที่พนักงานสอบสวนร้องขอต่อศาลให้ออกหมายจับ กับ การจับตามหมายจับที่ศาลเป็นผู้ออกเองทั้งในคดีอาญาและคดีแพ่ง

(๓) เมื่อมี "การจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหา" เกิดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการจับโดยไม่มีหมายจับ เช่นการจับซึ่งหน้าตาม ป.วิอาญา มาตรา ๗๘ หรือ การจับตามหมายจับทั้งหมายจับที่พนักงานสอบสวนร้องขอต่อศาล หรือหมายจับที่ศาลออกเองและสั่งให้เจ้าพนักงานตำรวจติดตามจับกุมแล้วถือว่ามีการจับกุมและควบคุมตัวผู้ต้องหาตาม มาตรา ๓ แห่ง พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ แล้วดังนี้การจับผู้ต้องหาหรือจำเลยตามหมายจับ เจ้าพนักงานผู้จับกุมมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ป้องกันและปราบปรามการทรมานฯ เช่นกัน

(อ่านตอนต่อไปในฉบับหน้า)

(๑) เหตุสุดวิสัย หมายถึง เหตุการณ์ใด ๆ ที่เกิดขึ้นโดยฉับพลัน โดยไม่มีบุคคลใดคาดหมายหรือคาดคิดว่าจะมีเหตุการณ์นั้น ๆ เกิดขึ้น และไม่อาจป้องกันหรือหลีกเลี่ยงให้พ้นไปได้ แม้ว่าตัวเองจะใช้ความระมัดระวังแล้วก็ตาม โดยบุคคลนั้นมิได้มีความประมาทเลย จึงทำให้บุคคลต่าง ๆ ที่ประสบภาวะเช่นนั้นหลุดพ้นจากความรับผิดชอบไป ไม่ว่าจะเป็นความรับผิดชอบทางแพ่งหรือความรับผิดชอบทางอาญาก็ตาม

(๒) เหตุสุดวิสัย ต้องเป็นเหตุสุดวิสัยจากพฤติเหตุภายนอก และ ไม่อาจคาดหมายได้ ตามความเห็นของวินิจฉัยในภาวะเช่นนั้น มิใช่เกิดจากตัวของเจ้าพนักงานผู้จับกุมและความคิดของเจ้าพนักงานผู้จับกุมที่คิดไปเองว่าเป็นเหตุสุดวิสัย

พีระพัฒน์ อิงพงษ์พันธ์^(๑)

สวัสดิ์ครับ สมาชิกจุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภาและผู้อ่านทุกท่าน

ตามที่**พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว** ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐินให้ **เนติบัณฑิตยสภา** ใน**พระบรมราชูปถัมภ์** ไปทอดถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ณ **วัดชัยพฤกษ์มาลา** แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ **๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗** เวลา **๑๔.๐๐** น. นั้น ในการนี้ คณะกรรมการเนติบัณฑิตยสภา คณะอนุกรรมการชุดต่าง ๆ คณาจารย์ สมาชิกเนติบัณฑิตยสภา นักศึกษา พนักงานเนติบัณฑิตยสภา ตลอดจนผู้มีจิตศรัทธาทุกท่าน ได้ร่วมทำบุญฯ รวมเป็นยอดเงินถวายพระราชกุศลทั้งสิ้น **๑,๑๒๗,๙๖๔.๘๓** บาท ในนามของฝ่ายประชาสัมพันธ์ เนติบัณฑิตยสภา ขออนุโมทนากุศลบุญครั้งนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายได้โปรดดลบันดาลให้ท่านและครอบครัวประสบความสุขความสมหวังในสิ่งที่ปรารถนาทุกประการ

กำหนดการเปิด-ปิดการรับสมัครนักศึกษาใหม่ และการชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ ของภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

• **สมัครเป็นนักศึกษาใหม่ และชำระเงิน**

- ผ่านระบบออนไลน์ ตั้งแต่วันที่ **๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘**
- ที่จุดบริการ One Stop Service ตั้งแต่วันที่ **๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘**

• **สมัครสอบ** ผ่านระบบออนไลน์ และสมัครได้ที่ส่วนงานประเมินผล ชั้น ๔ อาคารเนติบัณฑิตยสภา ตั้งแต่วันที่ **๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘**

• **สมัครเรียนภาคค่ำ** ผ่านระบบออนไลน์ หรือสมัครที่หน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ **๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘**

• **นักศึกษาเก่า** กรณีผู้ที่ไม่ได้ชำระค่าธรรมเนียมการศึกษาประจำปี (ปีภาวะ) ไม่เกิน ๒ ปี หรือตั้งแต่ ๒ ปีขึ้นไป สามารถทำรายการผ่านระบบออนไลน์ หรือหน้าเคาน์เตอร์ที่จุดบริการ One Stop Service ได้ตั้งแต่วันที่ **๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘**

การจองหนังสือรวมคำบรรยาย ภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ปีการศึกษา ๒๕๖๗
เปิดจองผ่านระบบออนไลน์ ที่ <https://textbook.thethaibar.or.th> ได้ตั้งแต่มืดนี้เป็นต้นไป

ประกาศสำนักอบรมศึกษากฎหมายฯ

เรื่อง งดบรรยายภาคปกติและภาคค่ำ ในภาคสอง สมัยที่ ๗๗ ดังนี้

- วันพฤหัสบดีที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๖๗ (วันพ่อแห่งชาติ)
- วันอังคารที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๖๗ (วันรัฐธรรมนูญ)
- วันจันทร์ที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๗ (วันหยุดราชการ
เพิ่มเป็นกรณีพิเศษตามมติคณะรัฐมนตรี)
- วันอังคารที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ (วันสิ้นปี)
- วันพุธที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๘ (วันขึ้นปีใหม่)
- วันพุธที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ (วันมาฆบูชา)

ข่าวเหตุมิบัติตยสภ

เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๗ ณ วัดชัยพฤกษ์มาลา เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานผ้าพระกฐิน ให้เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ตามที่ขอพระราชทาน เพื่อน้อมนำไปถวายยังที่ชุมนุมสงฆ์ ณ วัดชัยพฤกษ์มาลา แขวงตลิ่งชัน เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ นางชนากานต์ ธีรเวชพลกุล นายกเนติบัณฑิตยสภา เป็นประธานในพิธีถวายผ้าพระกฐินพระราชทาน ประจำปี ๒๕๖๗ โดยมีนายอดิศักดิ์ ตันตวงค์ อุปนายกเนติบัณฑิตยสภา คนที่ ๑ ว่าที่ร้อยตรีถวัลย์ รุยาพร เลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายสมชาย พงษ์พัฒน์าศิลป์ เลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นายสมชาย จุลนิตี รองเลขาธิการเนติบัณฑิตยสภา นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ นายอรรถพล ใหญ่สว่าง รองเลขาธิการสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา นายธนรัตน์ กังทอง ปฎิคม นายโกวิท ศรีไพโรจน์ นายทะเบียนทนายความ นายพีระพัฒน์ อิงพงษ์พันธ์ ประชาสัมพันธ์ นายเอื้อน ขุนแก้ว กรรมการฝ่ายต่างประเทศ นายบุญส่ง น้อยโสภณ กรรมการฝ่ายช่วยเหลือประชาชน ทางกฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา ข้าราชการตุลาการ ผู้อำนวยการกองและพนักงานเนติบัณฑิตยสภา ร่วมพิธีด้วย โดยมียอดเงินถวายพระราชกุศล เป็นเงิน ๑,๑๒๗,๙๖๔.๘๓ บาท (หนึ่งล้านหนึ่งแสนสองหมื่นเจ็ดพันเก้าร้อยหกสิบสี่บาทแปดสิบสามสตางค์)

บรรณาธิการแถลง

"วันสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า" ซึ่งตรงกับวันที่ ๒๕ พฤศจิกายนของทุกปี เป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ผู้พระราชทานกำเนิดเนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้เวียนมาบรรจบอีกวาระหนึ่ง เพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อพระองค์ท่าน เนติบัณฑิตยสภา ในพระบรมราชูปถัมภ์ จึงได้จัดพิธีบำเพ็ญกุศลอุทิศถวาย และพิธีวางพวงมาลาถวายราชสักการะ ณ พระบรมราชานุสาวรีย์ฯ ในวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ บริเวณด้านหน้าอาคารเนติบัณฑิตยสภาด้วย

จุลสารข่าวเนติบัณฑิตยสภานี้เป็นฉบับพระกฐินพระราชทานของเนติบัณฑิตยสภา ประจำปี ๒๕๖๗ จึงขอเริ่มด้วยบทความเนื่องจากปก **ประวัติวัดชัยพฤกษมาลาาราชวรวิหาร และประวัติพระราชสุตาทรณ์ (ประคักดิ์ อคฺคปญฺโญ)** ท่านเจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน โดยย่อ ต่อด้วยบทความ **ประเพณีการถวายอดิเรก** โดย **หม่อมราชวงศ์ประเดิมสวัสดิ์ สวัสดิวัตน์** บทความ **ปัญหาจากข้อหาหรือกฎหมายที่น่าสนใจ** เสนอเรื่อง **การจ่ายค่าจ้างควบคุมงานก่อสร้าง** โดย **สุรารัตน์ ศรีวิพัฒน์** กล่าวถึง หน่วยงานแห่งหนึ่งขอหาหรือกรณีหน่วยงานผู้ให้บริการตามสัญญาจ้างได้ส่งบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในตำแหน่งวิศวกรโครงการ แทนวิศวกรโครงการผู้มีชื่อตามตารางเอกสารแนบท้ายสัญญาจ้าง โดยผู้ให้บริการได้ขอเปลี่ยนตัวบุคลากรดังกล่าวในภายหลังจากที่บุคคลากรคนดังกล่าวเข้าปฏิบัติงานแล้วและหน่วยงานแห่งนั้นได้อนุญาตโดยมิได้ทักท้วง เช่นนี้ จะจ่ายค่าจ้างควบคุมงานให้กับผู้ให้บริการตามสัญญาจ้างควบคุมงานได้หรือไม่ และมีแนวทางอย่างไร, **เจาะฎีกาเด่น** เสนอเรื่อง **คดีที่กฎหมายกำหนดอัตราโทษขั้นต่ำไว้ให้จำคุกตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไป แม้จำเลยให้การรับสารภาพ แต่โจทก์ก็ยังมีหน้าที่ต้องนำสืบพยานหลักฐานมาสืบประกอบคำให้การรับสารภาพ เพื่อให้ศาลรับฟังจนกว่าจะพอใจว่าจำเลยได้กระทำความผิดจริง** โดย **รังสิชัย บรรณกิจวิจารณ์ มนต์ชัย ชนินทรลีลา และณภัต นพรัตน์** กล่าวถึง **คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๗๙๘/๒๕๖๕**, บทความ **ภาษาอังกฤษสำหรับนักกฎหมาย** โดย **มณฑล อรรถบถยกุล** เสนอเรื่อง **Law is All Around: Getting Acquainted with the Pillars of Justice, the President of the Supreme Court, and the Attorney General**, บทความ **วิเคราะห์ข้อสอบกฎหมาย : วิธีการตอบและตัวอย่าง ข้อสอบเนติบัณฑิต สมัยที่ ๗๗ ภาคหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๖๗** วิเคราะห์ **วิชากฎหมายแพ่งและพาณิชย์** โดย **รวิทร์ ชัยภักดิ์รภักดิ์** บทความ **ถาม-ตอบ การบังคับใช้ พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคผลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕** โดย **ดร.สันติ พิวกทองคำ** ปิดท้ายด้วยมุขขำ โดย **พีระพัฒน์ อังพงษ์พันธ์**

พบกันใหม่เดือนธันวาคม
นภสินี ยุติธรรมดำรง